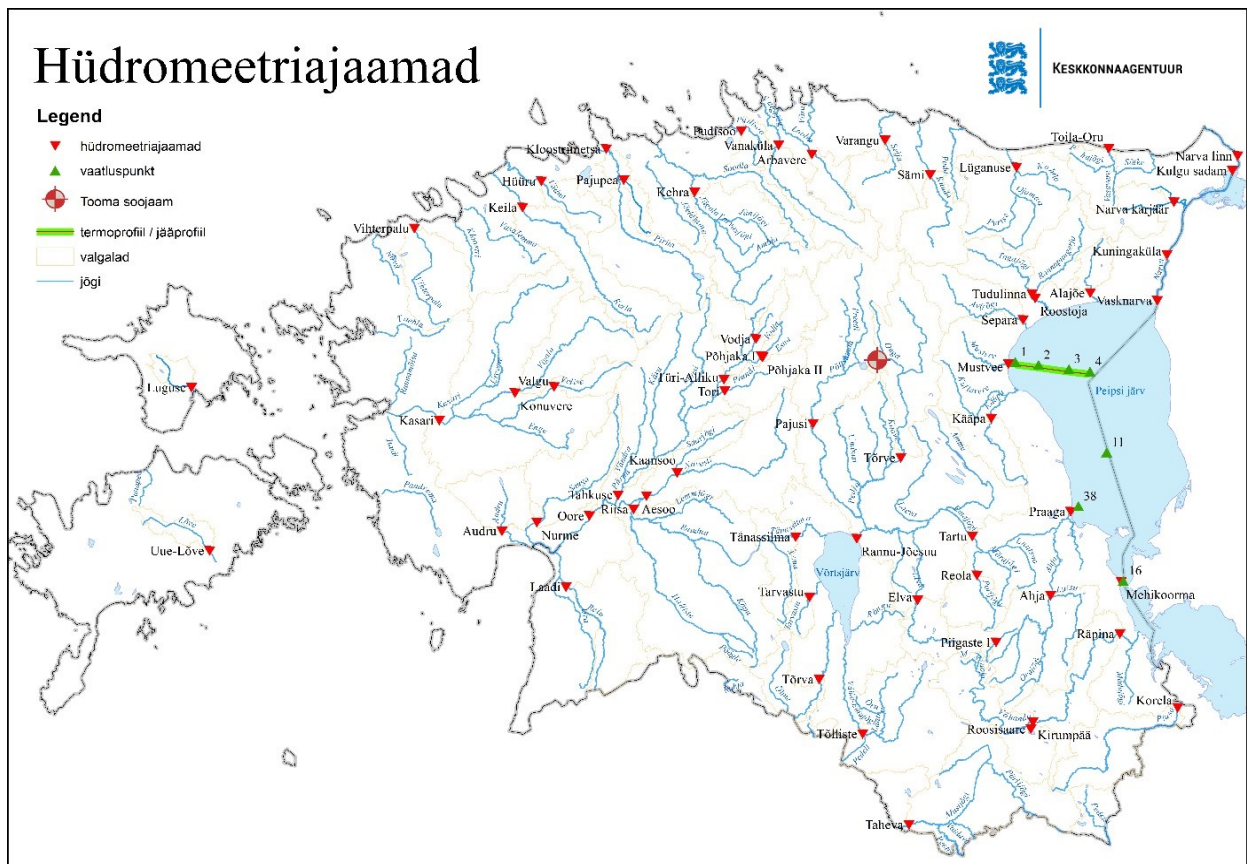

Hüdroloogiline bülletään I kvartal 2017

Olukord jõgedel

Muutlik talvine veerežiim ja veevaene kevade algus

Neljandat aastat järjest saab iseloomustada aasta esimese kvartali veerežiimi üsna sarnaste sõnadega: talv oli soe ja heitliku temperatuurirežiimiga, lumevaene, jääkate lühiajaline, ebastabiilne või ei tekkinud seda üldse, muutlik veerežiim koos talvise tulvaga ja veevaene suurveeperiood.

Jaanuari esimestel päevadel veetase tõusis tänu sademetele, kuid sellele järgnes kiire õhutemperatuuri langus, mille tulemusena tekkis jõkke lobjakas ja mis kergitas omakorda veetaset. Paljudel jõgedel jäigi jaanuari alguse veetõusud kvartali kõrgeimaks.

Enamikel jõgedel püsis veetase talvises madalseisus kuni veebruari viimase kümne-päevakuni v.a Põhja-Eesti jõed ja Peipsi põhjaossa suubuvad jõed (Loobu, Vääna, Keila, Puditsoo, Valgejõgi, Vihterpalu, Alajõe, Tudulinna), kus oli ka veebruari algul lühiajaline veetaseme tõus külmapaisutuse tõttu. Erandlik oli Pirita jõgi, kus põhjajää hoidis veetaset kõrgel pea terve veebruarikuu. Samuti oli Tarvastu jõe veetase käeoleva aasta esimeses kvartalis kõrgem kobraste tegevuse tõttu võrreldes eelnevate aastate sama perioodiga.

Enamike jõgede kvartali hüdrograafidelt on võimalik eristada peale jaanuari alguse talvetulva veel kolme veetõusu: veebruari lõpus, märtsi algul ja märtsi viimases dekaadis, mis on seotud soojaperioodide ja külmade ilmade vaheldumisega. Selget suurveetippu eristada on raske.

Möödunud talve jäänähtused olid jõgedel väga varieeruvad. Oli jõgesid, kus jäänähtusi ei tekkinudki (Vodja ja Saagvere jõgi); olid jõed, kus dokumenteeriti erinevat tüüpi jäänähtusi (näiteks kallasjäa Purtse ja Kunda jõel); jõed, kus esines lühiajaline jääkate (Tagajõel, Alajõel); ja jõed, kus tekkis täielik jääkate (Navesti, Pärnu, Halliste, Sauga, Reiu, Suur-Emajõe, Ahja, Mustjõe). Suurel-Emajõel Tartu linnas arenes püsiv jääkate, mistõttu oli võimalik mõõta jäält vooluhulka nii jaanuaris kui ka veebruaris. Jõgede jääst vabanemine toimus pikkamisi: veebruari lõpust kuni märtsi lõpuni. 2017. a. jääb meelde, sest jää sulas valdavalt jõe sängi, uhket jääminekut esines harva ning lobjakaummistusi oli rohkelt.

Kvartali kõrgeimad vooluhulgad mõõdeti märtsis Pärnu vesikonna jõgedes – Pärnu jõel Oore jaamas oli äravool 90% suurem pikaajalisest keskmisest, Navesti jõel Aesoo jaamas kaks korda suurem ja Halliste jõel Riisa jaamas 90% suurem pikaajalisest keskmisest märtsikuu vooluhulgast.

2017. a. esimese kvartali äravool tervikuna ületas 20% pikaajalist keskmist (jaanuari äravool oli pikaajalisest suurem 10%, veebruaris jäi pikaajalisest keskmisest 10% väiksemaks ja märtsis ületas pikaajalist 40%).

Olukord järvedel

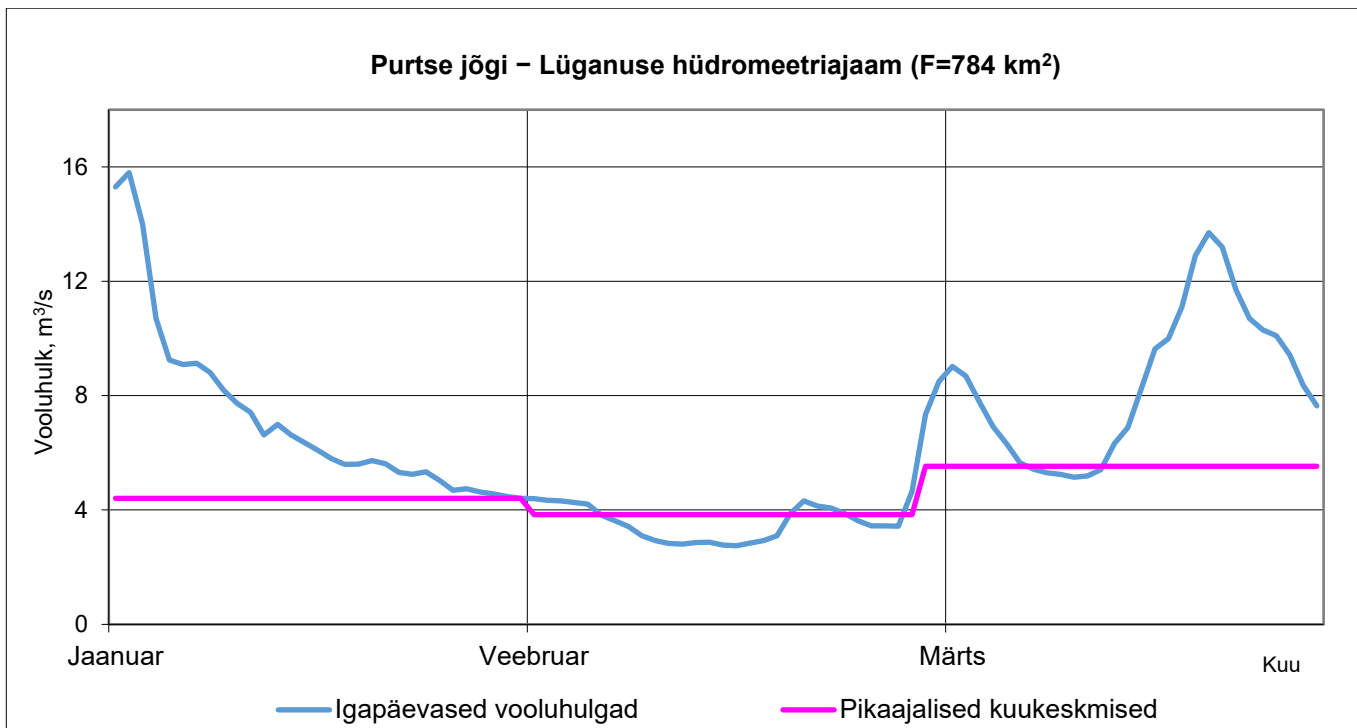
Üle hulga aja (viimati 3,5 aastat tagasi) ületas Peipsi järve veetase jälle pikaajalist keskmist. Möödunud aasta novembri alguse külmadega tekkinud jääkate muutus jääle minekuks kõlblikuks jaanuari algul. Suurim jää paksus (37 cm) mõõdeti veebruari keskel Mustvee jaamas. Jääkate lagunemine algas Mehikoormas märtsi alguses ja kestis 3 nädalat. Mustvees kulus aga ainult üks nädal jääkate lagunemise algusest kuni jääst vabanemiseni, kuna laguneva jääkate puhusid minema 26.–27. märtsi läänetuuled.

Võrtsjärve 2017. a. esimese kvartali veetase oli kõrgem pikaajalisest keskmisest. Võrtsjärve jäärežiim oli sarnane Peipsiga: jääkate hakkas tekkima novembri algul ja vabanes jääst 27. märtsil. Suurim jääpaksus (39 cm) Võrtsjärvel mõõdeti 15. veebruaril.

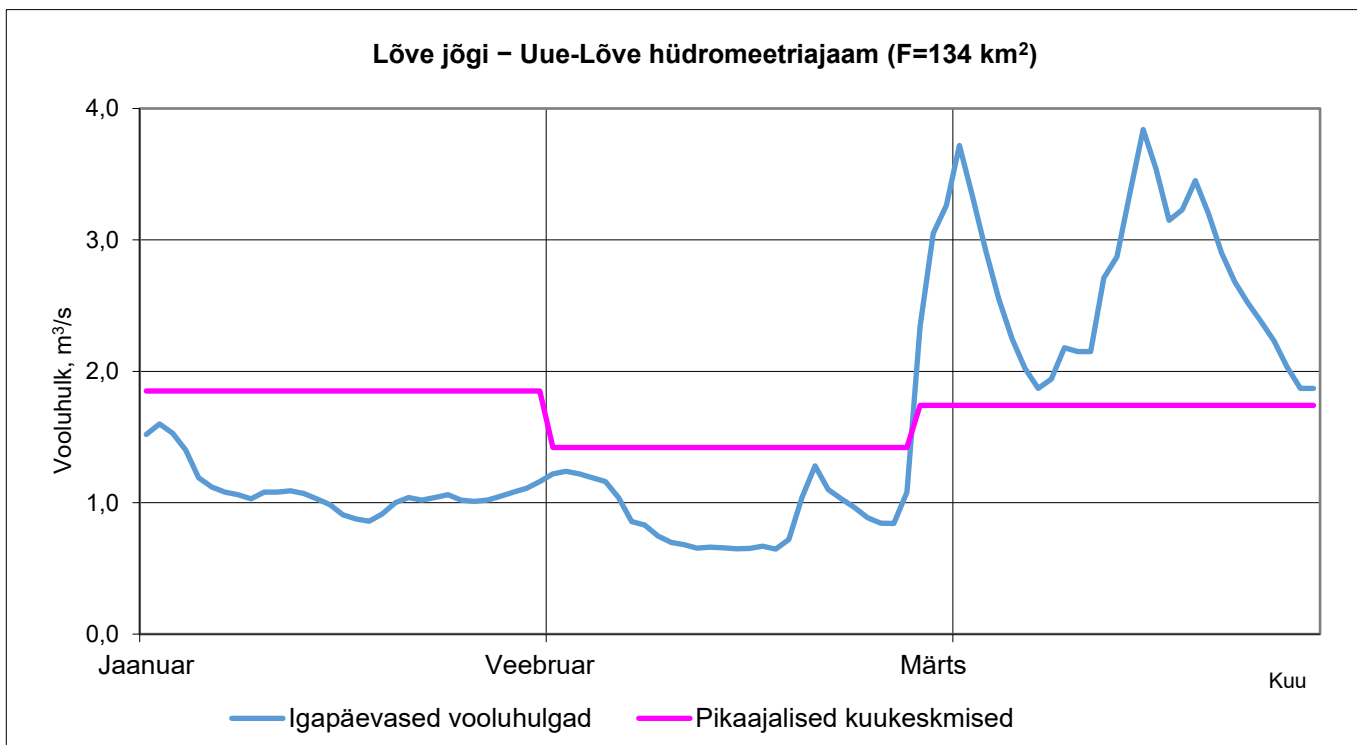
Tabel 1. Kuu keskmine, kõrgeim ja madalaim veetase ja nende hälve pikaajalisest

Jõgi Vaatlusperiood	Hüdromeetriaajaam	Veetase, cm							
			I	hälve pikaajalisest	II	hälve pikaajalisest	III	hälve pikaajalisest	kvartali hälve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Narva 1902–2010	Vasknarva	kesk	83	10	71	0	78	10	6
		max	93	-106	80	-107	98	-94	-102
		min	63	80	64	79	65	79	79
Emajõgi 1921–2010	Rannu-Jõesuu	kesk	93	40	78	27	86	37	35
		max	96	-90	88	-84	103	-90	-88
		min	87	152	73	142	73	141	145
Emajõgi 1941–2010	Tartu(Kvissental)	kesk	133	40	112	16	125	29	28
		max	162	-128	138	-135	146	-129	-131
		min	121	131	81	84	103	109	108
Põltsamaa 1980–2010	Pajusi	kesk	124	3	97	-16	119	3	-4
		max	157	-60	108	-130	144	-83	-91
		min	98	27	87	20	97	58	35
Ahja 1959–2010	Ahja	kesk	100	9	76	-15	90	-12	-6
		max	147	-77	113	-113	109	-137	-109
		min	72	39	66	27	72	34	33
Väike-Emajõgi 1921–2010	Tõlliste	kesk	89	34	52	4	109	37	25
		max	180	-152	117	-203	154	-204	-186
		min	48	70	31	46	69	85	67
Kääpa 1959–2010	Kääpa	kesk	149	21	117	-5	141	14	10
		max	210	-21	141	-101	156	-74	-65
		min	118	41	108	30	120	47	40
Tagajõgi 1956–2010	Tudulinna	kesk	61	0	44	-8	67	10	1
		max	100	-131	85	-207	102	-175	-171
		min	39	23	27	20	43	35	26
Alajõgi 1978–2010	Alajõe	kesk	68	3	56	-9	69	5	-1
		max	128	-14	92	-77	92	-54	-48
		min	48	12	47	10	52	18	13
Purtse 1923–2010	Lüganuse	kesk	52	17	29	-1	57	22	13
		max	92	-92	37	-189	83	-134	-138
		min	37	46	23	36	31	45	43
Kunda 1963–2010	Sämi	kesk	188	20	163	0	187	20	13
		max	227	-93	176	-155	206	-113	-121
		min	170	49	140	23	163	47	39
Valgejõgi 1928–2010	Vanaküla	kesk	71	13	55	1	40	-13	0
		max	113	-41	80	-47	70	-59	-49
		min	30	30	25	19	29	22	24
Leivajõgi 1960–2010	Pajupea	kesk	71	-8	58	-13	77	5	-5
		max	102	-102	81	-131	102	-115	-116
		min	58	31	51	24	62	37	30
Vääna 1968–2010	Hüüru	kesk	65	-26	58	-25	74	-15	-22
		max	108	-100	96	-130	124	-134	-121
		min	49	9	47	7	57	20	12
Keila 1962–2010	Keila	kesk	98	-1	85	-3	117	26	7
		max	125	-115	113	-128	145	-84	-109
		min	83	38	74	35	95	61	44

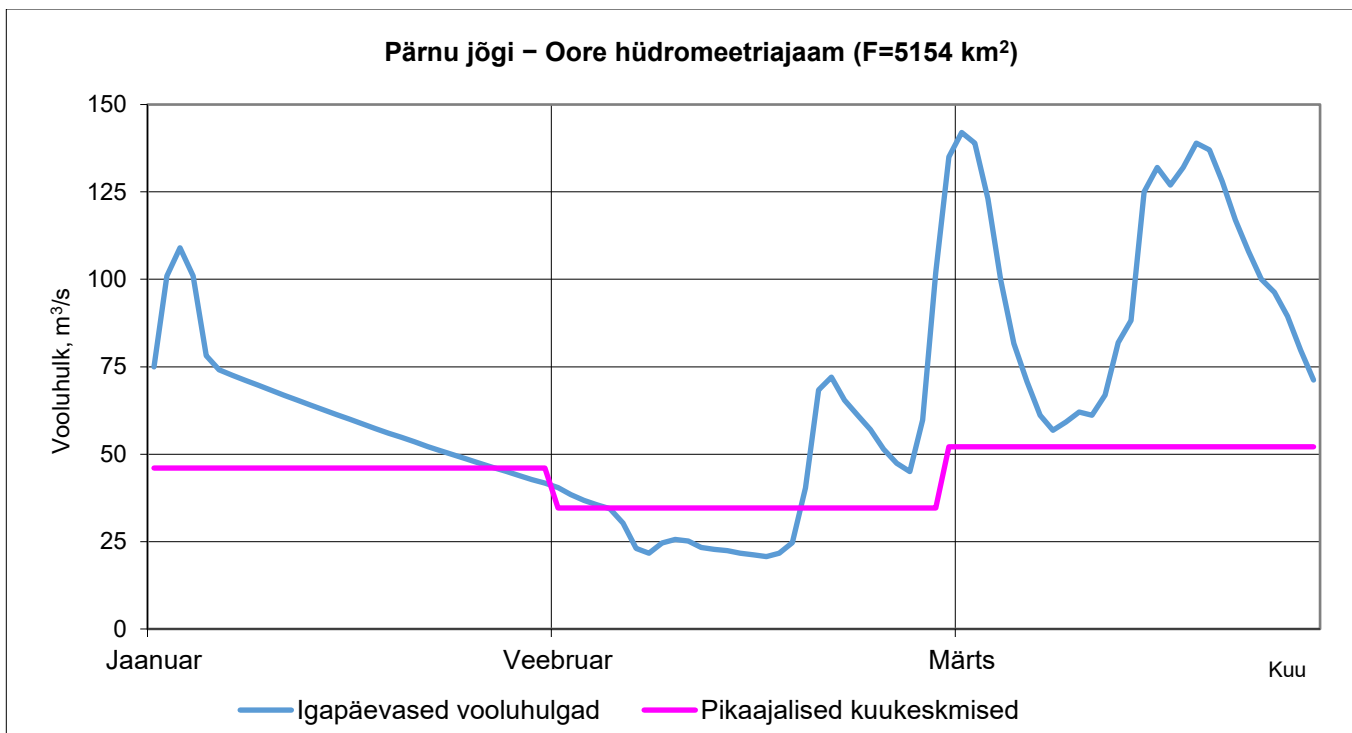
Vihterpalu 1964–2010	Vihterpalu	kesk	87	-23	81	-12	131	29	-2
		max	121	-177	124	-150	164	-76	-134
		min	70	32	57	18	88	45	32
Kasari 1924–2010	Kasari	kesk	59	-4	48	0	100	47	14
		max	100	-144	100	-138	146	-81	-121
		min	41	44	33	34	62	64	47
Pärnu 1931–2010	Tahkuse	kesk	524	465	485	437	502	445	449
		max	582	325	562	307	552	252	295
		min	504	520	429	448	442	463	477
Pärnu 1922–2010	Oore	kesk	128	42	74	9	151	71	40
		max	217	-145	145	-234	244	-176	-185
		min	77	92	39	54	94	103	83
Navesti 1928–2010	Aesoo	kesk	70	14	36	-8	110	50	19
		max	129	-198	90	-253	168	-205	-219
		min	33	68	12	57	53	78	67
Halliste 1924–2010	Riisa	kesk	120	18	70	-17	153	48	16
		max	195	-215	126	-280	216	-197	-230
		min	69	43	42	30	97	90	54
Löve 1967–2010	Uue-Löve	kesk	28	-26	22	-19	66	19	-8
		max	43	-135	41	-112	97	-93	-113
		min	21	33	15	21	38	45	33
Luguse 2004–2010	Luguse	kesk	90	-12	80	-3	126	23	2
		max	109	-138	113	-80	181	-115	-111
		min	73	49	54	29	90	63	47

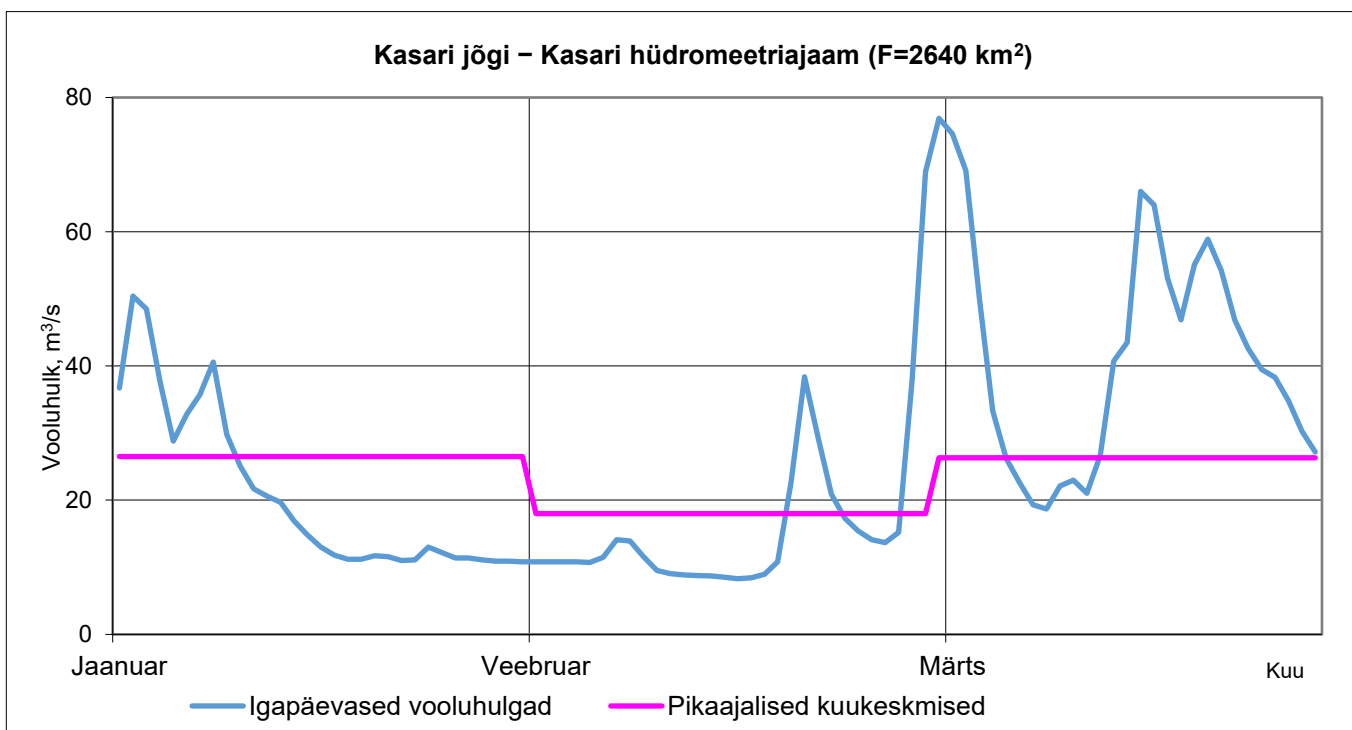
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	7,25	16,1	4,38
Veebruar	3,51	4,43	2,73
Märts	8,28	13,9	3,84

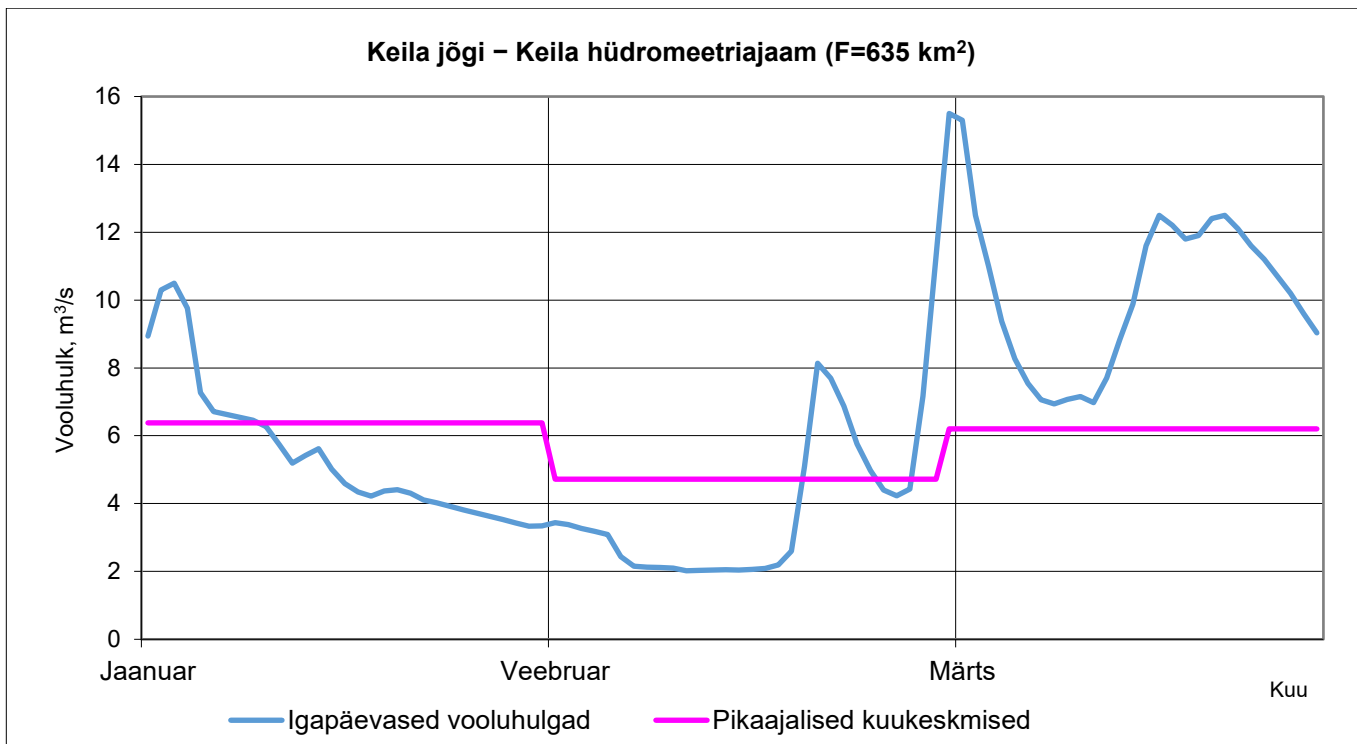
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	1,10	1,62	0,85
Veebruar	0,90	1,93	0,63
Märts	2,69	4,11	1,77

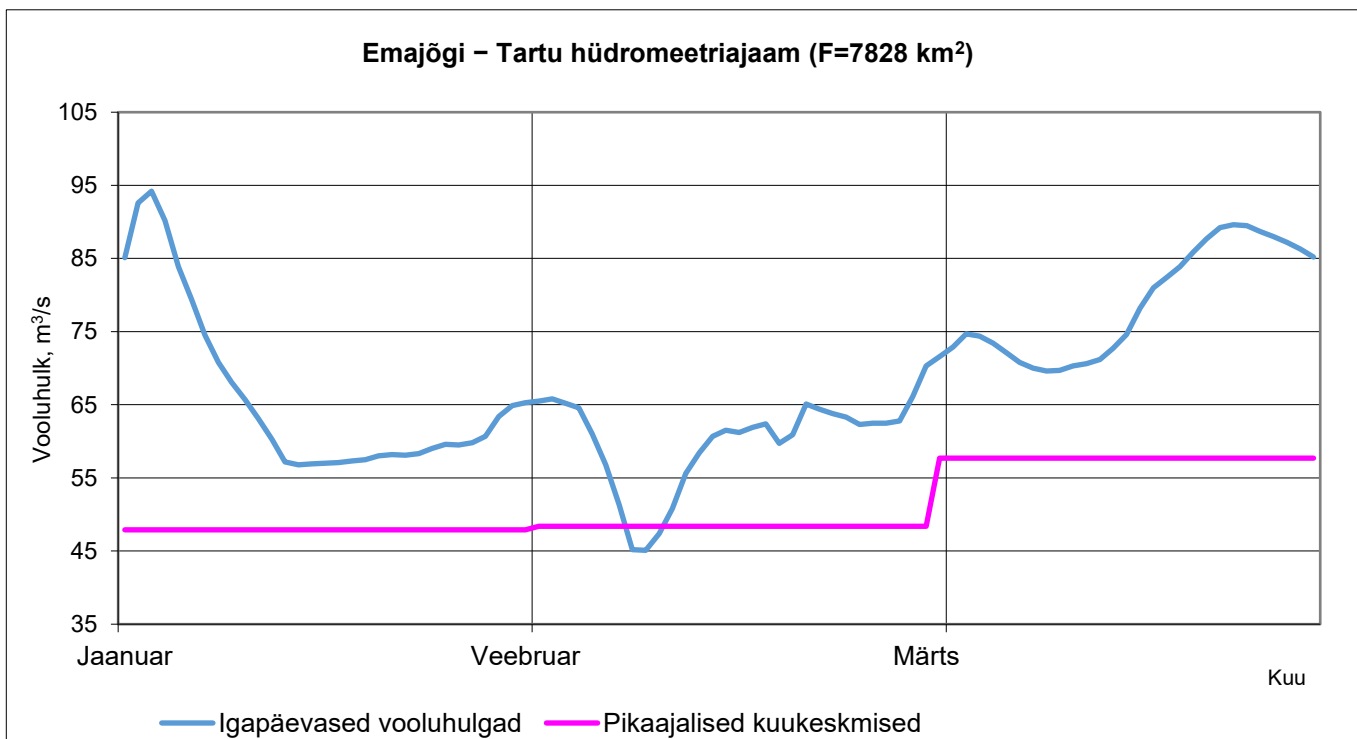
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	62,9	110	41,0
Veebruar	36,5	76,8	20,2
Märts	99,1	146	47,4

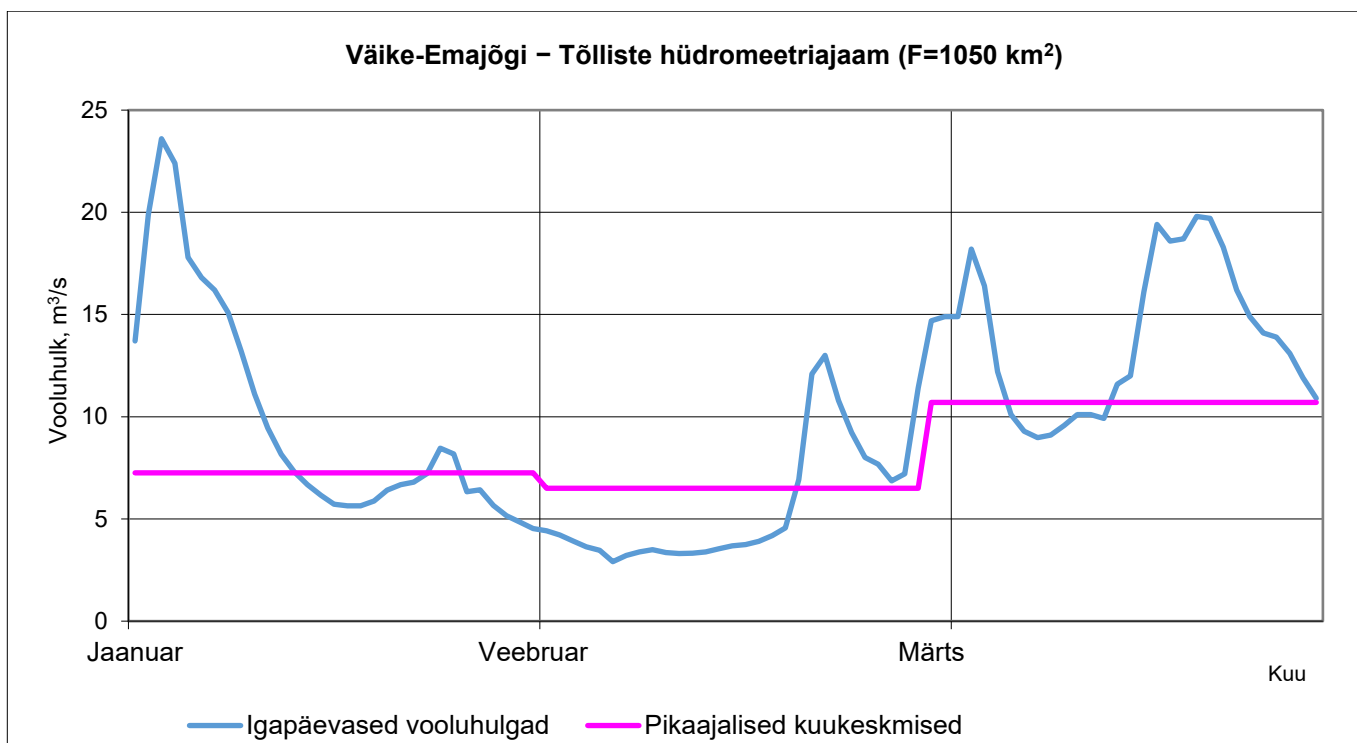
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	20,8	52,0	10,5
Veebruar	13,6	40,8	8,15
Märts	43,0	79,9	18,2

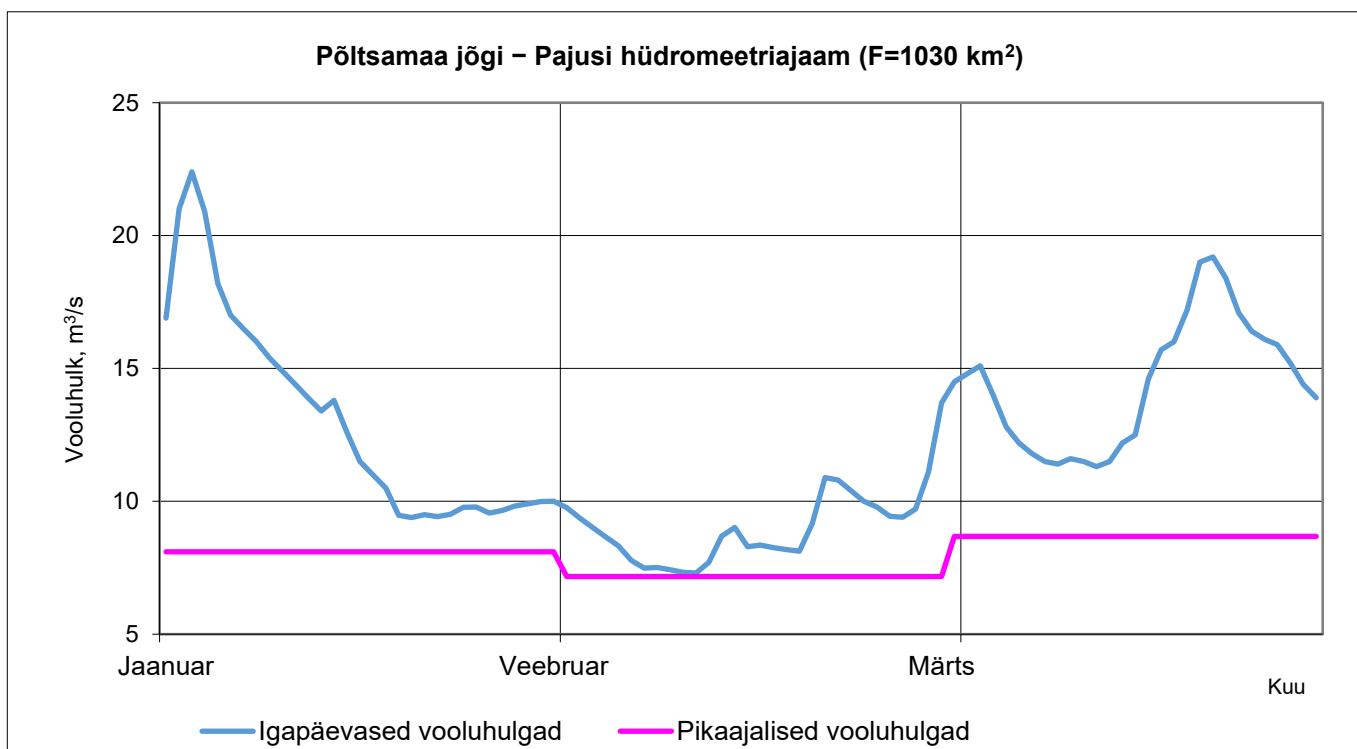
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	5,46	10,6	13,8
Veebruar	3,50	8,66	1,96
Märts	10,3	16,3	5,61

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	66,2	94,7	56,4
Veebruar	59,6	66,0	44,5
Märts	78,0	89,9	64,3

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	9,91	24,2	4,42
Veebruar	5,41	13,6	2,49
Märts	13,8	20,1	8,75

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	13,1	22,8	9,14
Veebruar	8,79	11,3	6,74
Märts	14,3	19,5	10,2

Allpool on toodud Peipsi järve – Mustvee (1921–2015. a periood) ja Võrtsjärve – Rannu-Jõesuu (1921–2013. a periood) veetasemete andmed ja hälve pikaajalisest ning seirejaamade kuukeskiste veetasemete hüdrograaf alates 2016. a jaanuarist kuni 2017. a märtsini võrreldes pikaajaliste andmetega.

Peipsi järv – Mustvee seirejaam (jaama «nulli» kõrgus 28,00 m BS)

Kuu	Veetase üle graafiku nulli, cm	Hälve pikaajalisest keskmisest, cm
Jaanuar	194	12
Veebruar	189	7
Märts	199	16

Võrtsjärv – Rannu-Jõesuu (jaama «nulli» kõrgus 33,01 m BS)

Kuu	Veetase üle graafiku nulli, cm	Hälve pikaajalisest keskmisest, cm
Jaanuar	92	39
Veebruar	78	26
Märts	88	38

Peipsi – Mustvee hüdromeetriaajaama veetasemete hüdrograaf

